

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 24Cpr/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317212320
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Bartek
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1317212320.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Ivanom Bartekom, v spore žalobkyne: S. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. K. XXX, S. B. - D., v konaní zast. JUDr. Michalom Mudrákom, advokátom, Vajnorská 100/A, Bratislava, proti žalovanému: MEDICAL GLASS, a.s., so sídlom Agátová 22, Bratislava, IČO: 35 819 651, v konaní zast. advokátskou kanceláriou DT LEGAL, s.r.o., so sídlom Kvačalova 28, Bratislava, o doplatenie odstupného 5.975,46 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 23.6.2017, doručenou súdu dňa 28.6.2017, sa žalobkyňa domáhala vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni odstupné v sume 5.975,- eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od 31.1.2017 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania v rozsahu 100%.

2. Žalobkyňa tvrdila, že dňa 1.11.2006 uzavrela so žalovaným pracovnú zmluvu. Dňa 3.5.2016 sa žalobkyňa podrobila lekárskemu vyšetreniu za účelom zistenia jej zdravotnej spôsobilosti. Na základe vyšetrenia vydal lekár L. posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu, podľa ktorého žalobkyňa je dlhodobo nespôsobilá na výkon posudzovanej práce. Tento posudok bol žalovanému ako zamestnávateľovi doručený dňa 30.5.2016. Dňa 31.5.2016 strany uzatvorili dohodu o skončení pracovného pomeru. V bode 2 dohody bolo uvedené, že dôvodom skončenia pracovného pomeru je, že žalobkyňa je dlhodobo nespôsobilá na výkon práce a vzhľadom na jej zdravotný stav žalovaný nemá možnosť ju ďalej zamestnávať. Žalovaný vyplatil žalobkyni odstupné vo výške 4-násobku priemerného mesačného zárobku. Dňa 1.12.2016 Univerzitná nemocnica Bratislava, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, lekárka L. vydala lekársky posudok o uznaní choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania č. 21/2016, ktorým uznala žalobkyni chorobu z povolania - syndróm karpálneho tunela. Pre uvedenú chorobu sa žalobkyňa liečila dlhodobo, v rokoch 2011 a 2013 absolvovala operácie.

3. Žalobkyňa mala za to, že pracovný pomer bol ukončený z dôvodu choroby z povolania. Dlhodobá zdravotná nespôsobilosť žalobkyne na výkon práce bola v dohode výslovne uvedená, pričom žalobkyni bola uznaná choroba z povolania približne pol roka po skončení pracovného pomeru. Z toho dôvodu patrí žalobkyni odstupné vo výške 10-násobku priemerného mesačného zárobku. Priemerný mesačný zárobok žalobkyne v rozhodujúcom období (1. štvrtrok 2016) bol 995,91 eur, šesť mesačný priemerný zárobok žalobkyne je v sume 5.975,46 eur.

4. Žalobkyňa spolu so žalobou predložila listinné dôkazy - pracovnú zmluvu, dohodu o skončení pracovného pomeru, lekárske správy z rokov 2011 - 2016, lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu zo dňa 3.5.2016, lekársky posudok o uznaní choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania č. 21/2016 a výplatné pásky. Neskôr žalobkyňa navrhla v konaní vypočuť ako svedka lekára L. a na pojednávaní žalobkyňa predložila ďalšie listinné dôkazy - správu o mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci zo dňa 16.10.2013, správu o periodickej lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci zo dňa 3.5.2016 a dotazník zamestnanca zo dňa 3.5.2016.

5. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť s tým, že si vyčíslil trovy konania a prehľad vyčíslených trov konania doručí súdu po vyhlásení rozsudku. Podľa žalovaného nárok uplatňovaný žalobkyňou nie je v akomkoľvek rozsahu daný ani dôvodný, výklad ustanovení Zákonníka práce uskutočnený žalobkyňou je nekonformný s pozitívnym právom a v rozpore so základnými princípmi súkromného práva a aj judikatúra slovenských súdov osvedčuje nesprávnosť právneho názoru žalobkyne, resp. jej právneho zástupcu.

6. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 25.1.2018 potvrdil, že žalobkyňa pre neho na základe pracovnej zmluvy vykonávala v období od 1.11.2006 do 31.5.2016 prácu na pracovnej pozícii balička fľaštičiek. Vzhľadom na druh vykonávanej práce bola žalobkyňa opakovane od roku 2008 do roku 2016 podrobovaná lekárske prehliadkam pracovnej zdravotnej služby, ktorých predmetom bolo posudzovanie jej zdravotnej spôsobilosti na dohodnutú prácu. V týchto lekárske posudkoch nie je žiadna zmienka o liečení žalobkyne, taktiež z nich nevyplýva akákoľvek iná indikácia o zhoršenom/zhoršujúcom sa zdravotnom stave žalobkyne, prípadne jej ohrozenie chorobou z povolania, okrem lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti zo dňa 15.10.2013, kedy bol zdravotný stav žalobkyne vyhodnotený ako spôsobilá s obmedzením - bez zdvíhania ťažkých bremien s váhou maximum do 5 kg. Žalovaná však počas celej doby trvania pracovného pomeru nemanipulovala s bremenami, ktorých hmotnosť by presahovala 5 kg. Dňa 30.5.2016 žalovaný prevzal lekárske posudok o zdravotnej spôsobilosti zo dňa 3.5.2016. Z dôvodu, že žalobkyňa bola posudkom uznaná za dlhodobo nespôsobilú na výkon posudzovanej práce a vzhľadom na jej zdravotný stav žalovaný nemal možnosť žalobkyňu dlhšie zamestnávať, uzavreli strany dňa 31.5.2016 dohodu o skončení pracovného pomeru ku dňu 31.5.2016. Až koncom roka 2016, teda asi sedem mesiacov od skončenia pracovného pomeru, bolo žalovanému doručené hlásenie choroby z povolania, lekárske posudok o sťažení spoločenského uplatnenia a lekárske posudok o uznaní choroby z povolania, všetky zo dňa 1.12.2016.

7. Žalovaný ďalej uviedol, že ak sa tvrdenie o liečení údajnej choroby z povolania už od 20.6.2011 potvrdí ako pravdivé, žalobkyňa buď z nedbanlivosti alebo úmyselne zamlčala informácie o svojom zdravotnom stave pri posudzovaní spôsobilosti na prácu a tiež žiadnym spôsobom neinformovala žalovaného o týchto skutočnostiach. Žalovaný do 30.5.2016 nevedel a nemohol vedieť na základe jemu dostupných informácií, o prípadnom zdravotnom stave žalobkyne.

8. Žalovaný ako dôkazy predložil lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu zo dňa 19.7.2008, 4.10.2011, 27.3.2013 a zo dňa 3.6.2014.

9. Súd vo veci nariadil predbežné prejednanie sporu, na ktorom vec aj prejednal a vykonal dokazovanie, za splnenia podmienok podľa § 168 a § 171 Civilného sporového poriadku (CSP).

10. Vychádzajúc z tvrdení strán mal súd rozhodujúci skutkový stav uvedený v bodoch 2 a 6 za nesporný. Tento skutkový stav vyplynul aj z predložených listinných dôkazov.

11. Z lekárske posudkov o zdravotnej spôsobilosti na výkon práce vyplynulo, že v nich, okrem základných osobných údajov a druhu posudzovanej práce, bolo uvedené iba to, že žalobkyňa je spôsobilá na výkon konkrétnej činnosti, resp. na výkon posudzovanej práce a doba platnosti posudku. Z mimoriadnej lekárske preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci zo dňa 16.10.2013 vyplynulo, že žalobkyňa od poslednej kontroly ukončila PN, pracuje s balíkmi aj nad 15 kg, že doniesla nález od plastického chirurga zo dňa 9.9.2013, ktorý jej odporučil nepreťažovanie rúk a preradenie na ľahší typ práce. Na základe doplnkového vyšetrenia znel záver preventívnej prehliadky tak, že žalobkyňa je zdravotne spôsobilá s obmedzením - bez zdvíhania ťažkých bremien váhou maximum do 5 kg.

12. Z lekárske a prepúšťacích správ ďalej vyplynulo, že žalobkyňa sa ambulantne liečila na syndróm karpálneho kanála, a to v novembri 2011, februári a apríli 2012 a v januári a auguste 2013. V období

od 25.7.2016 do 29.7.2016 bola žalobkyňa hospitalizovaná. V dodatku k prepúšťacej správe nemocnica uviedla, že na základe hygienického prieskumu pracoviska a klinických vyšetrení ide o chorobu z povolania - položka IV/67. Sťaženie spoločenského uplatnenia nemocnica hodnotila podľa tab. IV zákona 437/2004 800 bb a tiež uviedla, že žalobkyňa pracovala za podmienok, kedy mohlo vzniknúť predmetné ochorenie - SKT.

13. Uplatnený nárok súd posudzoval ako pracovnoprávny nárok, t.j. podľa Zákonníka práce a podporne podľa Občianskeho zákonníka. Súd vychádzal z ustanovenia § 1 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého tento zákon upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovnoprávne vzťahy. Z ustanovenia § 1 ods. 4 Zákonníka práce vyplýva, že ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 15 Zákonníka práce prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil, zodpovedá dobrým mravom.

Podľa § 19 Zákonníka práce účastník, ktorý konal v omyle, ktorý druhému účastníkovi musel byť známy, má právo od zmluvy odstúpiť, ak sa omyl týka takej okolnosti, že by bez neho k zmluve nedošlo.

Podľa § 60 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na skončení pracovného pomeru, pracovný pomer sa skončí dohodnutým dňom. Dohodu o skončení pracovného pomeru zamestnávateľ a zamestnanec uzatvárajú písomne. V dohode musia byť uvedené dôvody skončenia pracovného pomeru, ak to zamestnanec požaduje alebo ak sa pracovný pomer skončil dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) až c).

Podľa § 76 ods. 2 písm. c) Zákonníka práce zamestnancovi patrí pri skončení pracovného pomeru dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobú spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, odstupné najmenej v sume trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej päť rokov a menej ako desať rokov.

Podľa § 76 ods. 3 Zákonníka práce zamestnancovi, s ktorým zamestnávateľ skončí pracovný pomer výpoveďou alebo dohodou z dôvodov, že zamestnanec nesmie vykonávať prácu pre pracovný úraz, chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou, alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva, patrí pri skončení pracovného pomeru odstupné v sume najmenej desaťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku; to neplatí, ak bol pracovný úraz spôsobený tým, že zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo pracovný úraz si spôsobil zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol pracovnému úrazu zabrániť.

15. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení súd po zvážení argumentov strán dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť.

16. Pracovný pomer strany ukončili dohodou bezprostredne po tom, čo žalobkyňa bola uznaná za zdravotne nespôsobilú na dohodnutú prácu. Žalovaný prevzal lekársky posudok dňa 30.5.2016, na druhý deň strany podpísali dohodu o skončení pracovného pomeru. V dohode sa dohodli aj na výške odstupného, ktoré o jeden mesačný priemerný zárobok prevyšuje minimálnu výšku stanovenú v zákone, keďže žalobkyňa nemala ešte odpracovaných desať rokov.

17. Strany neuviedli bližšie okolnosti, za ktorých bola dohoda podpísaná. Z toho dôvodu súd vychádzal z toho, že obe strany ju podpísali dobrovoľne, bez iných ústnych dohôd a výhrad, a skutočným dôvodom skončenia pracovného pomeru bola pracovná nespôsobilosť žalobkyne stanovená bezprostredne predchádzajúcim lekárskeým posudkom.

18. Prejav vôle sa má podľa citovaného § 15 Zákonníka práce vykladať so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil. Prejav vôle strán zachytený v dohode o skončení pracovného pomeru neumožňuje za uvedených okolností taký výklad, že strany chceli ukončiť pracovný pomer pre nemožnosť vykonávať prácu pre chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou.

19. Nie je podľa súdu bežné, že zamestnanec oznamuje svojmu zamestnávateľovi podrobnosti o svojom zdravotnom stave a liečení, nakoľko ide o dôverné informácie, spravidla zamestnávateľovi predkladá len doklady o práceneschopnosti. Zamestnávateľ zas vyžaduje od zamestnanca, aby sa pravidelne podrobil kontrole zdravotnej spôsobilosti na prácu. Z dokladov, ktoré preukázateľne musel mať žalovaný k dispozícii, nemohlo byť žalovanému zrejmé, že v dobe podpísania dohody žalobkyňa trpí chorobou z povolania. V lekárskejších posudkoch o zdravotnej spôsobilosti bol vždy uvedený len záver lekára, že žalobkyňa je spôsobilá na výkon posudzovanej práce, resp. že je spôsobilá s obmedzením, žiadne podrobnosti o jej zdravotných problémoch, liečeniach alebo operáciách.

20. Žiadna skutočnosť nenasvedčovala ani pre záver, že žalovaný pri dohode o výške odstupného konal v rozpore s dobrými mravmi alebo že by využil omyl žalobkyne. Prvýkrát bola v zdravotných záznamoch konštatovaná choroba z povolania až v prepúšťacej správe zo dňa 29.7.2016. Argument žalobkyne, že žalovaný vzhľadom na svoje vedomosti a zázemie musel poznať chorobu z povolania ako dôvod skončenia pracovného pomeru, súd preto neuznal.

21. Rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 11CoPr/10/2016 zo dňa 25.10.2016, na ktorý poukazoval žalovaný, dokonca konštatuje, že nárok na zaplatenie odstupného vo výške 10-násobku priemerného platu pri skončení pracovného pomeru dohodou nespôsobuje samotná existencia choroby z povolania, ktorá v zásade nie je sporná, a to už v čase skončenia pracovného pomeru, ale dôvod skončenia pracovného pomeru určený zhodným prejavom vôle oboch účastníkov právneho úkonu. Podľa odvolacieho súdu právnu úpravu obsiahnutú v § 8 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorá rozlišuje dátum prvého zistenia choroby z povolania a dátum jej uznania, a tiež umožňuje uznať chorobu z povolania aj spätne, nemožno vzťahovať na dôvod skončenia pracovného pomeru uvedeného v dohode o skončení pracovného pomeru, ktorý bol konštituovaný na základe slobodnej vôle účastníkov.

22. O tom, že by žalovaný odmietol od žalobkyne prevziať nejaké doklady o jej zdravotnom stave alebo, že by od nej vyžadoval vykonávať prácu v rozpore s lekárskejšým posudkom z roku 2013, žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne tvrdenia, ani z predložených dôkazov také skutočnosti nevyplynuli.

23. Svedeckú výpoveď lekára, ktorý vypracoval posudok o zdravotnej nespôsobilosti žalobkyne súd nepripustil. Žalobkyňa jeho výsluchom chcela preukázať, že bola uznaná za trvale nespôsobilú na výkon práce pre tú istú chorobu, ktorá bola uznaná za chorobu z povolania. Táto skutočnosť ale nebola sporná, vyplývala z predložených listinných dôkazov. Tento svedok nemohol uviesť nič bližšie ku skutočnostiam, ktoré mohli mať význam pre rozhodnutie, najmä k okolnostiam skončenia pracovného pomeru.

24. Na základe uvedených skutočností nemôže podľa súdu dodatočné uznanie choroby z povolania meniť výpovedný dôvod a tým aj dohodnutú výšku odstupného.

25. Z rozsudkov Najvyššieho súdu Českej republiky 21Cdo 1599/2002 a 21 Cdo 448/2014, na ktoré poukazovala žalobkyňa, vyplýva iba to, že pre vznik práva na odstupné je podstatné zistenie skutočného dôvodu, pre ktorý bol pracovný pomer skončený, resp. že nároky zamestnanca na odstupné nemožno odmietnuť len preto, že v dohode neboli uvedené dôvody rozviazania pracovného pomeru, príp. že boli uvedené také dôvody, pre ktoré zamestnancovi odstupné nenáleží. V predmetnom konaní súd zisťoval skutočný dôvod skončenia pracovného pomeru, a ako je uvedené vyššie, dospel k záveru, že skutočným dôvodom bol dôvod podľa § 76 ods. 2 písm. c) Zákonníka práce, nie choroba z povolania v zmysle § 76 ods. 3 Zákonníka práce. Navyše sa tieto rozhodnutia týkali iného skutkového stavu - pracovného úrazu, o ktorom zamestnávateľ musel mať vedomosť pri ukončovaní pracovného pomeru.

26. Žalovaný mal vo veci celkový úspech, preto by mu podľa § 255 ods. 1 CSP patrila náhrada trov konania. Súd však v zmysle § 257 CSP náhradu trov konania žalovanému nepriznal, mal za to, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobkyňa sa nachádza v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorú jej bolo v konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Okrem toho žalobkyňa pracovala pre žalovaného po dobu takmer desiatich rokov a existuje súvislosť medzi jej zdravotným stavom a prácou pre žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, na tunajšom súde, písomne, vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2) a čoho sa odvolateľ domáha.